

3 1761 06426295 9

PG
5038
F8C37
1890
c.1
ROBARTS

Presented to the
LIBRARIES *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO

by

ALEX S. HAVRLANT

ČAROVNÁ ZAHRADA.

BÁSNĚ

JAROSLAVA VRCHLICKÉHO.

(1885—1888.)

TŘETÍ VYDÁNÍ.

V PRAZE.

NÁKLADEM J. OTTY.

VEŠKERA PRÁVA VYHRAZENA.

Tiskem „Unie“ v Praze.

ČAROVNĚ ZAHŘADA.

(PROLOG.)

CESTA.

Má paní sladká — tak já říkám lásce —
mi děla: Co tu hyneš v slzách oko
a v těžké dumě ponořenou duši?
Vstaň, svítí vesna zlatým smavým vzduchem,
pojď za mnou v sad můj, prchnem' z toho světa
i z prachu měst, pojď, v dálku kyne cesta!

A šli jsme, dlouhá růžemi šla cesta
a nevím, co jsem vyprávěl tu lásce,
a tak jsme došli až na konec světa;
plot dlouhý z myrtí spatřilo tu oko,
za ním se staré stromy tměly vzduchem
svou šumnou písní zkájejíce duši.

A mír těch stromů padl v moji duši.
Kol mramorových soch nás vedla cesta,
kol fontan perle házejících vzduchem,
kol besídek, jež zasvěceny lásce,
kol houštin, jimiž faunů kmitlo oko
honících nymfy až na konec světa.

A děla láska: Tady střed je světa
 a brzy v své jej budeš citit duši,
 že radost kmitne jí jak rosné oko
 na řadrech narcissů, když slunce cesta
 se sklání k nim, i pochopíš vše v lásce,
 jež proudí tady jako moře vzduchem.

Co děla to, já zpilý byl tím vzduchem
 a vzdychal jsem: Ó, velká paní světa,
 jíž keř a strom a květ se chvějí v lásce,
 ó, sestup, sestup mírem v moji duši,
 z hvězd vydělá se pro tebe tam cesta
 a samý květ kol zhlédne tvoje oko!

A co tak šli jsme, zhledlo naše oko
 mrak Amorettů letět zlatým vzduchem;
 jich ptala se má paní: Kam jde cesta?
 V smích dali se ti šibalové světa
 a odletěli, vůni růží v duši
 mi nechal smích ten a já věřil lásce.

A hudba táhla v z d u c h e m, v růžích c e s t a
 a slunce bylo o k o žhoucí v l á s c e,
 a radost byla d ů š í všeho s v ě t a.

SETKÁNÍ.

I děl jsem lásce: V sadě tvém, jenž ráji
se podobá, mi chybí něco, paní,
zřím květy, sladké dýchající vůně,
zřím stromy, sladké vrhající stíny,
zřím zdroje, sladkou šeptající písní,
však nezřím jedno — nevidím zde ženu.

I děla láska, nezapřela ženu
v té odpovědi svůdné jak had v ráji,
jež s rtů jí schvěla slavičí se písní:
V mém srdci každý svoji nese paní,
i slepý hádá les, když cítí stíny,
a tuší květ, když cítí kol vlát vůně.

I umlknul jsem, neb v tom silná vůně
mne zarazila. Můj zrak stihnul ženu,
jež rozložena v buků měkké stíny
se smála, svěží jako Eva v ráji.
Tu chtěl bych za svou hned zvoliti paní,
jí vydechnout svou duši v bouřné písní.

A co tak rostla křídla mojí písni
 a v srdci láska jako z květů vůně
 se vzbouzela, já patřil v tvář té paní
 a viděl jsem v ní ideál jen, ženu,
 již každý hledá ve svých vidin ráji,
 však přes tahy jí, hle, se hnaly stíny.

A po tváři co tak jí hrály stíny,
 při kosů, drozdů a slavíků písni,
 při šumu stromů, zdrojů jako v ráji,
 při svitech v trávě, kterou táhly vůně,
 já zřel, jak tahy střídá ona paní
 a v krásnější se stále mění ženu.

A naposled jsem poznal v ní svou ženu,
 tu, která plaší s mého čela stíny,
 tu, kterou snů svých učinil jsem paní,
 tu, která hraje v srdcí mojich písni,
 tu, která čistá nad lilií vůně,
 mne učí věřit dobru, kráse, ráji.

A co tak zřel jsem v stíny kola vůně,
 v tom ráji v mou se ženu proměnila
 i láska sama, paní mojich písni.

VYPLNĚNÍ.

A co v mou ženu vtělila se láska,
já ruku té dal, jež seděla v trávě,
jak smavé jaro na rozkvetlé nivě,
s tím okem, v kterém hrály všechny hvězdy,
s tou tváří, v které spaly všechny taje,
a řek' jsem: Duše má, pojd' a buď se mnou!

A poklekla a svatý mír byl se mnou,
neb z očí její dívala se láska,
klíč, jímž se žití otvírají taje,
a smála se jak sedmikrása v trávě,
a pravila: Pojd', dřív než vyjdou hvězdy,
ty věčné amaranty v nebes nivě.

Než v stromech drozd, než cvrček ztichne v nivě,
chci, abys kráčel tímto sadem se mnou,
bys jasmínu a myrty trhal hvězdy,
bys třásl stromem, který sluje láska,
bys jeho zralé plody sbíral v trávě
a okusiv je poznal tvorstva taje.

Ó, bezmezný vy svatý lásky tajemství!
 Já zvolal, rosy není tolik v nivě,
 než slunce topas zaleskne se v trávě,
 co kouzla, něhy, štěstí bylo se mnou,
 když v její loktech poznal jsem, že láska
 je strom, jenž nosí v haluzích svých hvězdy.

Ó, náder vlny, očí sladké hvězdy!
 Ó, paží pouta, tahů snivý tajemství!
 Vy úsměvy, jež rodí pouze láska,
 ó, perly, rozhozené v citů nivě,
 ó, chvíle blaha, jež jsi snila se mnou,
 vás cítit budu pod mohylou v trávě!

Vás cítit budu, až z mých očí v trávě
 se zvednou modré pomněnkové hvězdy,
 vás cítit budu, vy budete se mnou,
 až spadne clona z všehomíra tajemství,
 až jako ranní slunce v spící nivě
 plát bude světem věčná boží láska!

Jeť láska dýmá spící v světě nivě,
 jež svítí spadlé hvězdy leskem v trávě,
 ať poznám její tajemství, buď vždy se mnou!

APOTHEOSA.

Ó, písňě lásky, zlatokřídlí ptáci,
 jež pouští z klína kouzelnice láska,
 když vesna v svěžím houští ladí šalmaj,
 vás básník chytá, chytrý ptáčník srdce,
 svou duši svěřuje vám v zpěvné hrdlo,
 by celý svět zněl velkou lásky písni!

Ó, buďte mojí pozdravené písni,
 mé touhy vstříc vám letí jako ptáci,
 ať kosa, drozda neb slavíka hrdlo
 zní vámi, jedno, vždy vás ladí láska;
 ta možná sahá v struny mého srdce,
 své kladouc rty na sedmizvukou šalmaj.

Když v pustých stržích Pana zněla šalmaj,
 že poutník zlekán ztichl v svojí písni
 a hrůza mocně sevřela mu srdce
 a na haluzích kolem zmlkli ptáci,
 v té notě na dně chvěla se již láska
 nymf nazvédajíc sněhobílé hrdlo.

Když Amarylidě se chvělo hrdlo,
jak Virgila lkát uslyšela šalmaj,
tu všemohoucí zas to byla láska,
jež v Lukrecově nesmrtelné písni
ve hvozdů tmách, kde křičí velcí ptáci,
milenců v jedno spojovala srdce.

Ji Petrarky i Danta znalo srdce,
jí pěvců všech se chvělo zvučné hrdlo
a milenci všech národů jak ptáci,
ať lyra zněla, cymbál nebo šalmaj,
se slétali k té velké lidstva písni,
již od pravěku zpívá světem láska.

A štětec jako dláto vedla láska,
ta ohnivá, ta všehomíra srdce,
ta byla věčnou chvějící se písni,
nach růzí, při níž kryje tvář i hrdlo,
při které pružné tělo jako šalmaj
se pod polibky chvěje, jež jsou ptáci.

Ó, moji ptáci, kéž vás vede láska,
co sladkou písni zvoní Vesny šalmaj,
mé paní zdobte hrdlo, blažte srdce!

I.

SERENADY.

Své ženě.

PRIMAVERA.

Primavera! Primavera!
Jak to voní, zvoní z šera,
jak by se v tom vzduchu chvěly,
křídly tloukly, lkaly, pěly
zástupy těch hubiček,
které sláká letem ptáka
dívkám v rty a do líček
skotačivá, lstivá, snivá
Primavera!

Primavera! Primavera!
Bledá, hnědá, nevím která,
děti s tmavým, plavým vlasem
milujte! Vše prchá časem,
vrásky skanou do líček,
jen se smějte, přilákejte
zástupy těch hubiček,
jež má v lůně, lesk a vůně,
Primavera!

VEČERNICI.

Ó, sladká hvězdo, každý den
která mi hledíš do oken,
mé střežíš bdění, zlatíš sen!

Démante z kštiny Venuše,
sny lásky v snivé předtuše
mi házející do duše!

Ty zlatý květe rajských niv,
tak plát a smát se, nebes div,
já neviděl tě jaktěživ! .

Ty žhavá jiskro prasevřetla,
z vesmíru výhně vylétla,
proč v okně mém jsi vykvetla?

Či serať noře hlavu v jas
tě s křídel v brázdy nebe střás'
v ten záhon věčných sedmikrás?

Teď jako safír modravá,
tak líbezná, tak laskavá
mi kyneš z nebes mlhava!

V mé dumy sladká odpověď,
ty jemným nachem házíš teď
svit opálový v mlhy změť.

Ó, hvězdo lásky, sladkých dum,
tě potok zná i stromů šum,
kde rtové sklánějí se k rtům!

Tě mezi růží tisíci
těž dobře znají slavíci
i světlušky v tmách tančící!

Když retu ret se dotýká,
na péro slétáš básníka,
když perel šňůrku navlíká.

A nejlíp hoříš, blesk a kmit,
v milenky oku, slzí třpyt
když září svou chceš zastínit.

Tu v žárné slze skaneš v ret,
jak rosná krůpěj padá v květ,
tu básní lásky zvučí svět !

Ó, sladká hvězdo, každý den
mi plaň a hlediž do oken,
mé bdění střež, můj vyzlat sen !

NOTTURNO.

Jen kdybych věděl, zdali bdíš,
věř, šel bych blíž!

Tak musím pouze v šeru stát,
hvězd vidět pád.

Poslouchat, jak hnul větrovím
pták, nežli zdřím.

Jak pod mechem kdes zdroje potají
si zpívají.

Jak snové chodí kolem v tmách
a po špičkách.

A slzami jak z ňader v oka lesk
můj stoupá stesk.

Ó, kdybych věděl, zdali bdíš,
věř, šel bych blíž!

PÍSEŇ.

Hravý úsměv a nic víc,
to je nic,
přelítne jak motýl tahy,
kmitne se a znikne záhy,
chytit ho, toť věru div!

Vlídne slovo a nic víc,
to je nic,
dozní jako píseň duchů,
sotva že se sneslo k uchu,
andělský hlas hvězdných niv. —

Ruky stisk a dál nic víc,
to je nic,
sotva cítíš vznik ten divý,
lávu, plamen v svoje čivy
a zas chlad a mráz jak dřív.

Políbení a nic víc,
to je nic,
mana sladká, něha krátká —
a přec věčná k písni látka,
lepší nemáš jaktěživ!

MÁJOVÁ.

Máj, čtveračivý hoch,
se usmál jen a hloh
již zaplál v nach a sních,
hle, pryskyrník, kam vstoup',
a přes lávku se houp';
zní v sítí checht a smích.

Dál zatočil se v hvozd
a zahvizard' za ním drozd
a již měl světa půl,
kol myslivny se bral,
u plotu zaťukal
na spící, němý úl.

A vzduchem rozzvučel
se zástup zlatých včel,
on vlet' v jich bzučnou druž,
kde lesní dumal sráz,
tam kukavice hlas
naň volal: Pospěš již!

Pak v budce na dvorku
též vzbudil sýkorku,
dál v paprscích se krad'.
A zmizel. Do oblak?
Ne, ve tvůj smavý zrak,
v tvé brady důlek vpad'.

VEČER.

Den krásný dozněl jako hudba tichá.
 Jak ptáče, které v teplém hnízdě dýchá,
 van táhne vlahý stromů korunami
 a sladší tam, kde milující sami
 sny věčné lásky šeptají si v ucho.
 Je chvíle, v které, okřídlená tucho,
 se z citů popelnice zvedáš bolná!
 A kterak měsíc roste v nebi zvolna,
 ty zrůstáš rovná božské ku lilii,
 již kořeny se v krvi srdce kryjí,
 leč kalich k nebi spěje dál a dále,
 až hvězdy v nesměrnosti neskonale
 jak rosné brillanty se chvějí na ní.

Mám tebe v duši a nedýchám ani.

T I C H O.

Všecko spalo, ani nehnula se tráva,
 spali vrabci, spali drozdi, spali kosi,
 vítr ztratil obě křídla kolíbavá,
 spaly v listí vel é těžké kapky rosy.

Liljím spaly v bílém srdci mouchy zlaté,
 zelenavé vážky, spaly v srdci třtinám,
 růže motýlími křídly kropenaté
 nehnuly se ani. Vos šum odlet' jinam.

Vlny v řece spaly, stromy v lese spaly,
 elfy spaly pod hub stříškou u kapradí;
 ticho tak, že kdyby andělé se dali
 v let, že chůzi duchů toto ticho zradí.

Všecko spalo, ani nehnula se tráva,
 spali vrabci, spali drozdi, spali kosi.
 Srdce! jen tvá hudba zvoní dojmavá,
 nevím, zda to pláče, nevím, zdali prosí.

Nevím, zda se směje, nebo zda to zpívá,
zda to křídlo vážky nebo peruť ptačí.
Psyche etherická pod níž hlavu skrývá,
nevím — jsem jen šťastný, šťastný tak až
k pláči!

. PÍSEŇ.

Na tvých ňadrech moje písně visí,
včely na květech,
v rytmus jich svůj rytmus tichý mísí
v harmonický dech.

Na tvých ňadrech moje duma leží,
rosa v lupenech,
čistá, tichá, měsíce lesk svěží
na svlaček to leh'.

Na tvých ňadrech moje touha dřímá,
červencový žeh,
jímž vře slunce, zem když obejmá
v světla plamenech.

Na tvých ňadrech celé moje žití
zastavilo běh,
sníti na nich, žítí mne a mřítí,
šťastným býti nech!

TICHO.

Jaké ticho! — Padá s hvězd,
kolébá se v snětích stromů?
Srdce mé tůň jeho jest.
Jsem jak dítě, z bludných cest
které přišlo šťastně domů.

Jaké ticho! — V duši nám
štěstí svatvečer se stmívá;
láska plá v něm — drahokam,
a já skoro věřím sám,
že tam byla odjakživa!

STARÉ DUO.

Ona:

Kéž bych mohla býti zpívajícím ptákem!

On:

Pírkem v křídle tvém pak chtěl bych být!

Ona:

Kéž bych byla v moři opuštěným vrakem!

On:

Vlnou chtěl bych v tvé se nitro lít!

Ona:

Kéž bych rosou byla na pažitu!

On:

Zoří bych tě vypil bez soucitu!

Ona:

Kéž bych na obloze hvězdou byla!

On:

Tuň bych byl, jež by tě zrcadlila !

Oba:

Duše! K čemu taká marná přání?
K čemu touhy ty a marný sen?
Lepší skutečnost dnes k nám se sklání
a sen každý napřed vyplněn !
Obejmi mne ! Poznáš, jásající
vesmíru duch v duše milující
sestoupí vždy! Láska tuň vždy byla,
v které božství tvář se zrcadlila!

SERENADA.

Co tiché hudby všady
na pole, na zahrady
i nad pustými lady
se sklání
v zvonů lkání
jak harmonický dech,
a dýše z nader země
a zdrojem hučí temně
a mluví větrem ke mně
a dřímá v poupatech!

Z tvých oken, která krejí
se v břečtan, tóny chvějí
se dechem azalejí,
tvé čelo
i tvé tělo
to velká báseň jest,
ký div pak, z duše stinné
že píseň též se line,
necht třeba ví, že zhyne
v kosmické písni hvězd!

Ó, těžko nepět spolu,
 ve jásotu i bolu,
 květ útlý na svém stvolu
     je duše,
     která v tuše
 se chvěje podvečer!
 Kdy neznámá jí ruka
 ve ztichlé struny fuká,
 tu musí, nechť i puká,
 se vmísit v hudbu sfér!

Vše zapomenout ztráty,
 květ zdraný, listy sváty,
 svůj poslední pel zlatý
     tu sbírá,
     nechť i zmírá
 si zpěvnou za oběť;
 ne píseň, duše celá
 to letí, kde tvá ztmělá
 sní jízba osamělá —
 Ó, holubičko, leť!

Leť křídlem písně bílým,
 rci, k ní že já to pílím,
 že celým tělem chýlím
     se písni
     k vlasů tísni,
 jež halí její vzrůst;
 rtem sloky v podvečeru
 při luny a hvězd šeru,
 ač neví o tom, беру
 polibky z její úst.

A pravdou-li ta tklivá
 báj, v polibku že snivá
 nám duše s duší splývá,
     pak mojí
     v sladkém boji
 jde tvoje duše vstříc!
 Tvůj vzdech mou píseň stihne,
 jak plaše kol se mihne,
 dá křídla jí a zdvihne
 ji v azur, nad měsíc!

Ne píseň, ne vzdech, ale
 ve slasti neskonalé
 to letí dál a dále
     po hvězdné
     dráze bezdné
 dvě duše, moje s tvou;
 co kolem s hvězd tak jemně
 a dolem z řader země
 noc spřádá sladce, jemně
 svou hudbu mystickou.

MODLITBA MILUJÍCÍCH.

Ne věčnost lásky! — Kdo v ni věří?
Jen pouze šťastný okamžik,
kdy vzplane měsíc v hvězdné šepi —
a osude, náš přijmi dík!

Jen objet duši s duší cele
jak na sněti dva lupeny
a plesem cítit na svém těle
ty zpívající plameny!

Jen v chvíli štěstí zvednout oko
jak v nebe, když se napil, pták,
a v nadrech mír mít přehluboko
a hvězdno tak!

PÍSEŇ.

Když je dáno ptáku
každým jarem pět,
proč bych se v tvém zraku
neměl denně chvět?

Když je dáno květu
v rose denně plát,
proč bych z tvého retu
neměl rozkoš ssát?

Když je hvězdám přáno
v zrcadlo vln zřít,
proč bych ve tvém „ano!“
nesměl znovu žít?

Chvít se jako lyra,
píti blaho z úst,
dechem všehomíra
bujeti a růst;

Zhlížet se jak v řece
ve vlnách tvých dnů,
pustit z písni klece
ptáka svojich snů;

Hledati a najít
a v tom ztratit zas,
tisíc květů zbájit
tam, kde život zhas';

Noc mít plnou míru
a den jeden shon,
jako na klavíru
tón když honí tón;

Úsměvem a slovem
okrášlit svůj bol,
jako v květu novém
zaplá holý stvol;

Doufat a mřít strachy,
v duši své tříšť hvězd:
věčnost a mžik plachý
život, láska jest!

LOGIKA LÁSKY.

K starému zlatníku jsem přišel kdys;
 nad achat skloněn, jaspis nad tyrkys,
 v šperk skládal všecko do obruby zlaté.
 — To známé kameny zde, mistře, máte,
 co sestavíte z nich? — Vše zde již bylo,
 čím hrdlo ženy kdy se ozdobilo.

V les vešel jsem, jenž v jarní páře stál
 a v slunci rozzvučet se uchystal.
 Ach, drozd a slavík, věru známá nota!
 Tím vesnu les chce vítat do života?
 Co stojí svět; vždy jedna píseň stejná,
 táž zeleň kol a táž motýlů hejna!

Pak domů šel jsem, divný v srdci spor
 a z obrazů a známých metafor
 jsem začal skládat šperk své písničky taky.
 tvůj v srdci úsměv a tvé slunné zraky
 bez starosti, že všecko zde již bylo.
 Kéž tobě by se v tom jen zalíbilo!

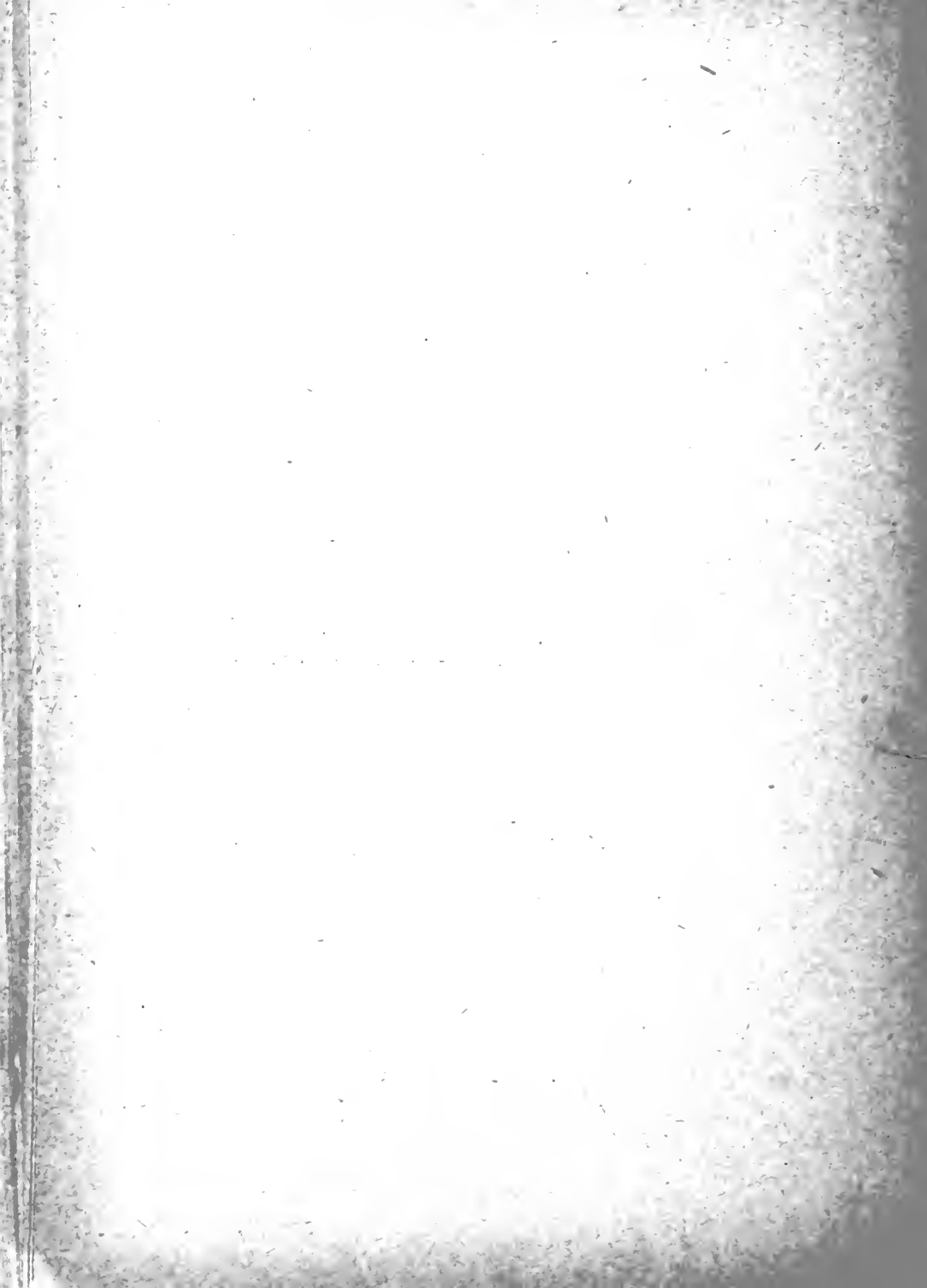

II.

IDYLY.

Paní Boženě Náprstkové-Šantrůčkové.

STVOŘENÍ KVĚTIN.

Jak perla vržena ku číše dnu
zem v hlubinách prostoru byla,
jako by v mráкотném dřímala snu;
hudba sfér kol ní se lila.

K ní anděl nejbližší Tvůrci se snes'
a závoj proletěl chmury,
za křídlem jeho proudil se ples,
úsmev a světla pruh s hůry.

To byla Láska. I viděla zem,
jak moře a lesy ji plní,
to v liniích modravých až v nebes lem,
ty v tmavých dmou se a vlní.

Vše bylo tak velké a nádherné kol,
ty hvozdy, ty stráně, ty nivy,
však tajemný na všem spočíval bol
a půvab tak drsný a divý.

Neb chyběla něha v souzvuuku tom;
 proud hnal se přes kámen s vřavou,
 čněl k nebi příšerně jak v dumách strom
 a vítr smutně chvěl travou.

A člověk ve vodě zhlížel se sám,
 stál v slávě té smutný a němý,
 po družce prah' — spěl, nevěděl kam,
 ta velkost jej tížila k zemi.

To Láska viděla. Edenem dál
 se její kroky v let nesly,
 Co jí to větru dech s řízy jen svál?
 Tam hvězdy dvě do trávy klesly!

A jinde azurných krůpějí třpyt
 vzplál pod její růžovou patou
 a brzy zrak přechází, jiskření, kmit,
 tu louku ohněm zříš vzňatou!

Tu pralesy plamenů valí se v jas
 ze stínů pochmurných hvozdů,
 to růží je zátopa, až divem hlas
 slavíků zmlkne a drozdů.

Tam zdá se, jako by ku zemi níž
 se chýlila mléčná dráha,
 to lilije týčí svou sněhovou číš,
 po které měsíc rád sahá.

Co pýří tam víří ve stráně i luh
 a chví se v paprsků přízi,
 jako by větrům v plen rozházel Bůh
 andílků bělostné řízy!

Tu šípek a šerík a dřšťál a hloh,
 tam jasmínu hvězdice vonné,
 až v nebi siném i měsíce roh
 v potopě květů jen tone!

A lučin kde vlnivý vodopád
 se zdvíhá a míhá, jak sestry
 zlatých by hvězd byly, tam kozích brad
 chumáč si usedl pestrý.

Tu plamínky skáčí ze země v rej,
 tu sponky, tam zvonky se šíří,
 tu krokus a narcisy nad šalvěj,
 tam jehněd zlacené chmýří;

Tu hrozny, tu číše, tu ovály desk,
 tu srdcí tvar, tam retů,
 ten květ je pták a onen je blesk,
 ten motýl je ztrnulý v letu.

Ten jako by úsměv byl zářivý,
 pln vlídnosti, touhy a díků,
 ten pírko třtinám kles' do hřívý
 s křidélka kolibříků!

A bylo tu jásání a byl tu ples,
a orgie barev a vůně,
netřeskem smál se chmurný tes
a leknínem vodní tůně.

A v svitu a třpytu leskem tím
šla Láska, jas na svém čele,
s ní přišlo kvítí — a teprve s ním
teď bylo stvoření celé!

Teď něhou dýchal i nevlídný stín
i bahniska zkalená pěna,
teď teprv mohla člověku v klín
se sklonit s úsměvem žena!

DUBNOVÁ IDYLKA.

Zas duben jaru otevírá
do kořen dvěře, azur zírání
skrz holých snětí vzdušnou síť,
pod suchou travou loňské zimy
naň stébly kývá zelenými,
zas pažit smavý volá: Přijď!

Kos hnul se s drozdem v tuše jara,
zas hledají se hnízda stará,
slyš jásavý jich plesný hvizd!
Však víc než ptáci a než tráva
že k nám se vrací Vesna smavá,
víc fialek než velký list,

Mně dí to lehký šustot šatu
po suchém listí, v čilém chvatu
jdou sborem dívky v městský sad,
jsem jist, že ty k nám Vesnu zvbí,
ba víc, jich vlasů do hedvábí
hoch Amor že se chytne rád.

Hle, jak se rozptýlili parkem.
 A zázrak, v chvilce zříš je párkem,
 ku každé kde jen vzal se hoch?
 Na lávku sednou — sladká chvilka!
 Však v počtu jich je malá mýlka,
 je posud holý šerík, hloh.

A stromy bez listí jsou skorem
 a jdeš-li stezkou v parku horem,
 jak skrze krajky vidíš v hloub,
 jak ruka hledá ruku chvatně...
 Jsou zastíněny ještě špatně,
 je vidíš ze všad, kam jsi vstoupí.

Je záhy mate pohled drzý
 a cítí, že si vyšly brzy,
 že třeba ještě strpení,
 než hloh a střemcha, planá růže
 nad skráně jejich sklenout může
 své stinné, vonné lupení.

Ó, děti, dál, jen milujte se!
 Kdo tak vás nyní vidí v lese,
 ten milenec je zároveň,
 či básník, jemuž Vesny ruka
 na skráně s novou písni ťuká
 jak bouřná míza v mladý peň!

ANTICKÁ IDYLKA JARNÍ.

Kde potok hrčí sotva zbaven ledných pout,
za vilou mezi budy znáš vlhký onen kout
pln divizny a hlohu? Tam se socha skrývá
tak plná mechu, plísně, tak snívá!

Tam sejíti se, drahá, není radno, věř,
neb divně hučí potok a divně šumí keř,
ta bohyně jak živa, zdá se mi, že dýchá,
na příchod boha čeká, věř z ticha!

Víš, jak se druhdy Joviš snesl k Danai?
Tam včera byl jsem, zázrak jsem viděl
po tají,
bůh přišel, drahá, zřel jsem jeho stopy ještě,
neb socha měla v klíně cytisu zlaté deště.

MODERNÍ IDYLKA JARNÍ.

Tak vyšli jsme si příliš časně,
má drahá, do přírody ven,
ty zažít první sloky básně,
jež zpívá první jarní den.

Je pravda, všecko svěží bylo,
ta sněžná pole, plna ryh,
vzduch, v němž se víno rozperlilo,
i mladá zeleň na větvích.

A paprsků kol celé řeky,
a tajný ševel ze všech stran,
že řek' bys cítí máje vděky
i stádo havranů a vran.

Tou idylkou my ve nadšení
jsme brouzdali se samotní
a plní lásky, touhy, snění,
vše uznat, chválit ochotní.

Však, ach, v zahradní restauraci
tam nečekali na hosti
a hladem, věř, se humor ztrácí
i poetické radosti.

Kam sednout? Židle byly ještě
srovnány v stohu uprostřed
a prška dubnového deště
nás brzy hnala k městu zpět.

A parník ujel! — V těžké boje
ve větru, dešti, sper to ďas!
mi těchou byly nožky tvoje,
jak sukničku svou zvedalas!

VZPOMÍNKA Z CEST.

Kdo v létě pisárny je otrok, tomu
     je každá upomínka milá,
     jež zázrakem se skryla
 v kout jeho duše: Ševel velkých stromů,

Na vodě květy, šídlo na rákosí
     a motýl za čmelákem v honu,
     vlaštovka v křídel sklonu,
 jež mouchy v hnízdo mláďatům svým nosí:

To všecko jako zázrak v srdci chová
     v zdech městských, ve úpalu vedra,
     vzpomínky ruka štědrá
 jak dotkne se ho chladná, liliová.

Jak z tůně vod se noří leknín náhle
     a jasem polívá kol vlny,
     mně obraz kouzla plný
 dnů zašlých vznítil světlo v duši zpráhlé.

Od rána vozem jel jsem skrze lada,
     bez keře, trávy, stromu,
     jen v dálce střechy domů
 se tiskly v obzor. S nebe oheň padá.

A cesta stoupala a slunce hrálo,
 a bílý prach div neoslnil oči;
 v tom silnice se točí
 a údolíčko přede mnou se smálo,

Jak vraženo do těchto pustých strání,
 jím potok zurčivý se vinul,
 stín stromů vesel kynul,
 jak na vrásčité tváři pousmání.

A kolem potoka — toť překvapení,
 se hemžil zástup malých dětí,
 jak motýli, když sletí
 na basinu kraj, v parku šer a snění.

Na břehu stáli malí košiláči
 — a starší ve vodě se smáli —
 a brouzdali a hráli,
 tu po různu, tam pestrém ve chumáči.

Kéž moh' bych za nimi! Dál v slunce žáru
 se cesta točila, ten smavý
 zas minul obraz, žhavý
 prach bílý dral se ke mně do kočáru.

KONEC HÁDKY.

Šli milující sadem zkvětlým,
 kol květu purpur plál a běl,
 nad jejím vlasem skloněn světlým,
 on tichým, snivým hlasem děl:

Viz rudé květy na jabloni,
 viz ty, jež zdobí hlohu keř,
 mé lásky zvěst z nich sladce voní,
 ty rostou ze srdce mi, věř!

Však ona vrtíc hlavou děla:
 Ty, jež se nachem zaskvěly,
 ty mého srdce krev jsou vřelá,
 ty rostou z něho, příteli!

On odporoval. Vzešla hádka,
 chtě každý rudé svými zvat.
 Jak skončila as ta pře sladká?
 To, pravím, nechtějte se ptát;

Vím, černohlávek na jabloni.
jenž letěl kol, se tomu smál.
Květ bílý ze srdce jim voní.
však rudý na líčku jim plál.

NA OHEBI.*)

Jak dumá stará zřícenina
 a zamyšlený zdiva bok
 si ostružinou obepíná
 se kloníc v řeky vírný tok!
 Kol šumí hluboký les,
 taj vlnami trávy splývá
 a ptactva jásavý ples
 se tlumí jak pohádka snívá,
 a vánek jako by šeptal
 dýšící přes kaprad'
 dřív, nežli jsi se zeptal —
 Mlč, neprozrad!

Hrad pyšný stával na Ohebi
 a patřil v dol a snivou pláň;
 teď ve omšené zdiva lebi
 mu hnízdí netopýr a káň.

*) Ještě prý do nedávna ukazovali na Ohebi balvan spadlý ze svorníku hlavní brány, kde se mohlo číst slovo »Tace!«

Kde hlavní vchod kynul kdys,
 na bráně moh' jsi čísti
 neznámé ruky rys
 tam vtesal do věnce listí
 a vánek to krajem šeptal
 a ptačí to zpívala mlád'
 dřív, nežli jsi se zeptal, —
 Mlč, neprozrad'!

Jak často vjížděl rytíř mladý
 v tu bránu, hezký, mladý jun,
 s pavlánu dívka luzné vnady
 co dívala se v zvuku strun.
 A trubky lovecké hlas
 na vlnách hvozdu se ztratil
 a měsíc její vlas
 a jemu přilbici zlatil.
 Ó, budiž mojí, on šeptal,
 ó, vánku, líčka jí schlad',
 a líbal dřív, než se zeptal, —
 Mlč, neprozrad'!

Pak ženský klášter byl to dlouho,
 znik' hlahol strun a mečů chřest
 Kdo tebe umlčet můž', touho,
 ty v srdcích věčně budeš kvést!
 Co při růženci v modlitbách
 sbor celý prodléval tiše,
 stín štíhlý pod okny se táh'
 mladistvé abatyše.
 Co z toho, on se neptal,
 jen v skálu výš nohu vsad',
 a svorník nad branou šeptal, —
 Mlč, neprozrad'!

A léta přešla, hrad byl rumem,
 čněl v jasu slunce tich a něm,
 tu zkolébání stromů šumem
 dva milující přišli sem.

I sedli tam, kde kynul mech
 a ruku v ruce měli,
 a ptactva zpěv a sosen vzdech,
 do očí sobě zřeli.

Nech, vzkřikla — on se neptal,
 ó, líbej dál a hlad,
 ráj celý v ouško jí všeptal:

Mlč, neprozrad'

Dnes projdeš klidně zříceniny
 nad skalou čnící jako stráž
 a vesel v hloub a lesní stíny
 a do kraje se zadíváš,
 na řeky stříbrný pruh,
 na azur rozpjatý v dáli
 a plný dumy a tuch,
 pak zajdeš mezi skály
 a hrabeš v mechu a listí
 přes hloh a přes kaprad'.

Hle — balvan, v němž můžeš čísti:

Mlč, neprozrad'

KOUT IDYLY.

Pár křivých, starých vrb se k vodě kloní
 a smáčí svislé dlouhé větve do ní;
 klín údolí veliký topol střeží,
 kol jehož paty chladný potok běží,
 plot lískový je neproniklý, hustý.
 Tam sedlo děvče s ohnivými ústy
 as šestileté, nožky bosy mělo
 a modrý zrak po krávě otáčelo,
 osmahlé ručky mělo plny trávy.
 A důvěrné a velké oko krávy
 na dívce tkvělo, plno němých díků,
 co v chumáč žabince a pryskyřníků
 a pampelišek, žebříčku a býlí
 se bořil krávy jazyk pěnou bílý;
 již z ruček snědla, teď jí hledá v klínu.
 Dvě šídla zelená se honí v stínu.

JINÝ KOUT IDYLY.

Zřím oknem přímo mezi vršky stromů
tu na šedou, tam rudou střechu domu;
kol sady. — Tyče telegrafu v rohu
rám obrazu je, kam dohlédnout mohu,
tam svítí hrušky, modrají se slívy.
Sem časem slétne malý ptáček sivý,
jak zlaté kapky vosy vosu stíhá;
teď vznáší se, teď se kloní k zemi,
kde mezi staré hruše haluzemi
se velký žebřík podepřený míhá.

KYTICE.

Na kluzišti, kde stáčí se a kmitá
 rej dívčích nožek vířící,
 kde bruslí sít se dobrodružně splítá,
 jsem našel malou kyticí.

Fialky parmské, kol nich velké listy
 jak na ochranu před zimou;
 ten výdech květů — jemný tak a čistý —
 a jaro táhlo duší mou.

Kdo ztratil je? — Čí ručka byla líná
 je nésti ve bruslení vír?
 Čí ňadra mladá, málo pohostinná,
 jež dýší posud klid a mír

A neznajíce vášní bouř a zmatky
 jen pod své matky polibkem
 se zachvívají v oddech snivý, sladký,
 tu kytiku malou strásla sem?

I zvedám zbožně ji; zde věru nemá
být rozdupána netečně,
vždyť její vůně sladká, jiným němá,
ta ke mně mluví srdečně.

Z těch útlých nader cos na květech zbylo.
Buď zdráva, vůni přesladká!
Co z tebe teď se v duši moji lilo,
toť mládí zlatá pohádka !

VZPOMÍNKA.

Víš, v době té, kdy zasnoubení
 jak děti jsme se vodili
 a plní života i snění
 jsme spolu na led chodili?
 Ty odvážně, já opatrně,
 ty rovna štíhlé pyšné srně
 vždy jeden smích a ples a let,
 já nedůvěřiv stále zpátky
 se obracel, tvůj úsměv sladký
 kde v zdravém líčku tobě kvet'.

Noc nezřeli jsme, necítili,
 že dlužno myslet na návrat,
 že svítilny již rozsvítili
 a v tmách jen v dálce strměl hrad,
 tu kluzkou drahou zamlčenou
 jsem tobě řek': Buď mojí ženou!
 a v blahém okamžiku tom,
 jsem cítil sklouznulo a sjelo
 mi v náruč tvoje sladké tělo
 a v srdci zkvetl lásky strom.

Já chtěl se učit k vůli tobě
jen z lásky jezdit na bruslích,
však osud stejný vždy v své zlobě
mně strožil častý pád a smích.
A když to přece šlo již lépe,
tu jaro prstem na led klepe —
ten přes noc k moři dal se v chvat —
Ó, mládí, lásko, zašlé časy!
jak led i život s námi hrá si . . .
dík, náš je pevný posavad!

AMOR.

V opuštěném parku,
jilm kde mluví s bukem,
stojí starý Amor
s uraženým lukem.

Co zim přešlo tady,
co se jar tu smálo,
s každého pár lístků
v toul mu napadalo.

Do vlasů mu plíseň
sedla zelenavá,
na buclatých nožkách
mnohá skvrna tmavá.

Tak se mezi stromy
s kusým lukem chýlí,
stezky vůkol něho
ztrácejí se v býlí.

Zámeček je pustý,
v okenice slepé
větrným jen křídlem
bouřný sever tepe.

Náhle ruch a šumot
s nově zkvětým jarem
rozlehl se zámkem,
dvorem, v parku starém.

Přijel sem pan hrabě
rozkazů sto dává,
v zámku shon od rána
po noc neustává.

V zámku v jedné práci
okna, zdi i klíče,
v parku v jedné práci
motyky i rýče.

Prohrabují cesty,
stříhají kře trochu,
proberou houšť každou,
natrou každou sochu.

Nevěstu má mladou,
sladší nad červánky,
přivést chce ji hrabě
v zámek na libánky.

Hrabě, šedý abbé,
 náhle před Amorem
 zastavili kroky
 tichým rozhovorem.

Zahradník tu mladý,
 jun jak jedle štíhlý,
 větve přistřihoval,
 jež se k sošce zdvihly.

Z toulce zvadlé listí
 vybrati jak pílí,
 mezi smetím k zemi
 vypad' lístek bílý.

Růžový byl druhdy,
 deštěm zvlhlý zcela,
 písmena se z dálky
 rozplyzlá v něm tměla.

Nežli hoch jej zdvihnul,
 shýb' se rychle abbé,
 rty mu přeletělo
 pousmání slabé.

Rychle nahléd' v lístek,
 sotva se ho chopil
 zachmuřil se v líci,
 v sutanu jej stopil,

„Moje drahá Filis!“
v první stálo řádce.
Filis říkali
zahradníka matce.

V těch veselých časech,
on je pamatoval,
otec hraběte když
zde se ubytoval.

Bývaly to časy,
hudba noci celé
zněla širým parkem
skrze větve stmělé.

Míhala se světla,
pochodně a masky,
co tu bylo tance,
co tu bylo lásky!

Na lodicích pentle,
samý fábor veslo,
jež se v taktu s hudbou
šumně do vln neslo!

Ty procházky bludné
v labyrintu síti,
kde nenašli hosté
Ariadny niti!

Ty procházky dlouhé
k čínské bažantnici,
kde na slepou bábu
hráno při měsíci!

Ty procházky snivé
kolem vodometu,
labutě kde táhly
mořem bílých květů!

Ty procházky prašné
ke skalnímu chrámu,
kam když dvorně každý
přived' svoji dámu.

Na krápníky patře
na třpytivém stropu,
v duchu nepomyslí
proudů na zátoku,

Jež z rour sterých blesky
z podlahy se mihly,
v strachu dámy křikly,
v zmatku šaty zdvihly,

Proudy rostly stále,
šaty výše spěly,
div se hrabě smíchem
nepotrhal celý.

Při těch hrách a tancích,
 při těch promenádách,
 při těch maskarádách,
 při těch kavalkádách

Filis první byla!
 V mysli stopy slabé
 toho všeho sbíral
 v okamžiku abbé.

Ostře podíval se
 zahradníku v tahy
 a k hraběti pravil:
 „Dále, pane drahý!

Mnoho práce ještě
 zbývá prohlédnouti.“
 A již oba parkem
 v další spěli pouti.

Mladý hoch si hvízdá,
 mladý hoch si zpívá,
 nad ním povážlivě
 stoletý jilm kývá.

Amor podle cesty,
 novým lukem míří,
 z pampelišek letí
 kolem zlaté pýří.

Včela za motýlem
a za šídlem vosy,
narcis v zlatém srdci
velkou perlu nosí.

Mladý hoch si zpívá,
mladý hoch si hvízdá.
předtuchou se chvějí
chocholoušů hnízda.

Amor dobře hlídal,
co tu zapomněno,
v dešti, větru, bouři
v listí pohrobeno.

Přes vánice lkání
i přes máje zpěvy,
šťastný, šťastný, šťastný
hoch, že o tom neví.

„Co v tom lístku starém
čet' jste abbé milý?
ptá se hrabě, vida,
kněz že čelo chýlí

Jako v trpké dumě,
jako v zpomínání,
Abbé jen se usmál,
vytáh' z kapsy psaní.

Na kusy je roztrh',
větru dal je v pleny,
bílý motýl každý
lístek utržený.

A pak ústa stáhnul
v smutný úsměv líný:
„Minulosti, hrabě,
zbytky — pavučiny!“

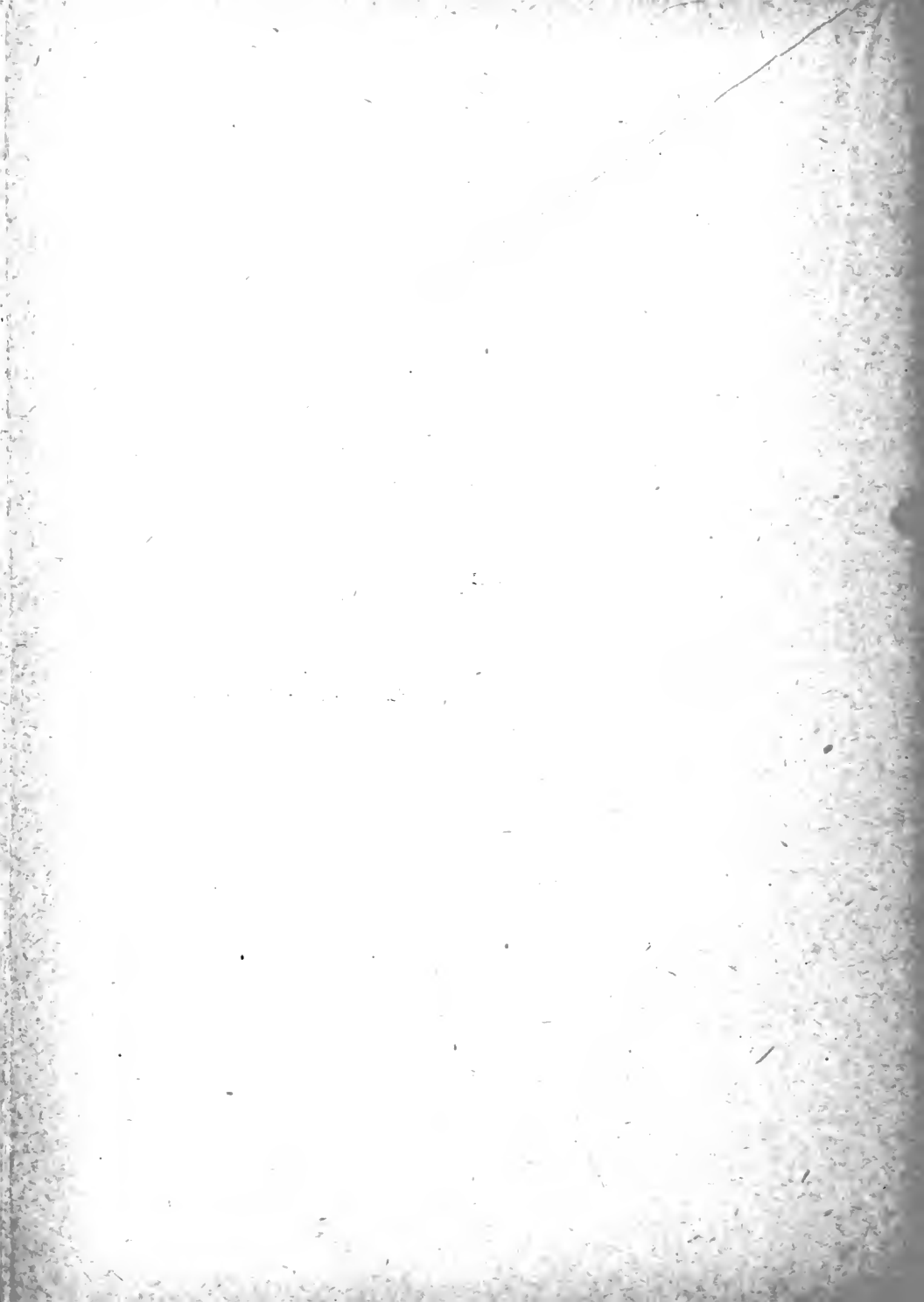

III.

DÍVČÍ PROFILY.

Paní Karle Heinrichové.

PROLOG.

Žen krásných visiony
mé duše zrcadlem táhnou
a jako harfy tóny
až do dna srdce mi sáhnou.

Co velkost jich a sláva,
kterými zaplály časy?
Jen žena v nich přede mnou vstává,
pouze zjev nebeské krásy!

Co na tom z minulosti
a prachu že zvedají skráně?
Co krásné, věčnost hostí
a paprsk její pad' na ně.

Co na tom, některý celý
že život strávily v taji?
Přec verše zlaté jak včely
jich krásu oblétají.

A jiné snů jsou jen děti,
z mé obraznosti vzlétly,
jak poupata na vonné sněti
v rose a úsměvu zkvetly.

Ó, s pletí jasmínovou,
vy bledé zlatovlásky,
mým strunám zase novou
vdechněte píseň lásky!

Ó, s vlasem jak noc tmavým
granáty temně žhoucí
ku tónům ved'te pravým
mé srdce láskou vroucí!

Vy z dáli a vy v blízkou,
pod tisem, pod jabloní,
při šumném vodotrysku,
jenž o porfyry zvoní.

Na hrobech s urnou víry,
s obroučky na pažitu
vy duše obrovské lyry,
při které v luny svitu

Báj lásky spřádá se sterá
ve pustém parku mých písní,
kde náhle v dechu jara
se listí s poupaty tísni:

Vy zjevy a visiony
jste sochy úbělové,
jež listů do záclony
též halí jaro nové,

Jímž kolem bílých boků
se břectan přítulně plazí,
jímž lásky sen tkví v oku
a dálka beze hrází.

KRÁLOVNA ZE SABY.

Taj cizí v oku mi hoří,
 na ňadrech amulet,
 v sny divně duch se noří,
 co mdlý šepotá ret —
 Všecku moudrost země
 ze srdce dám hned!

Kol nubické otrokyně
 se vírem točí v let,
 zní píšťalami síně,
 plá číše, voní květ —
 Všecky skvosty moře
 za srdce dám hned!

Kdes v poušti Memnon stojí,
 ja slyšela ho pět,
 on chyt' mne písní svojí,
 kde k němu cesty sled?
 Všecky taje nebes
 za srdce dám hned!

SULAMIT.

Když jsem vyšla na vinice
 lehká jako pták,
 sypaly mi růže v líce
 lístků vonný mrak.

Jaký den to krásný, vonný,
 jaký sladký vzduch,
 s nebe mračen beze clony
 zemi líbal bůh.

Když jsem vracela se domů,
 vinicí táh' šer,
 vítr lkal jak v loubi stromů
 pláč Sionských dcer.

A mé líčko žhnulo, plamen,
 temně do krve —
 cítila jsem v nadrech kámen,
 srdce po prvé!

ERIGONA.

U staré zdi, jež révou kryta celá,
 tam sedí, úsměv po rtu jejím bloudí,
 sní, nevidí, že s hora zvolna loudí
 se hrozen k ní, přes rámě se jí sklání
 ku ňadrům, jejichž vlna rozechvělá
 se náhle vzpjala v bouřlivějším vlání.
 Již hrozen tmavý na ňadrech jí leží
 a rajský cit jí celým tělem běží.
 A dlouho sní — však v tom ji bázeň jímá.
 i procitne . . . Má věřit zraku svému?
 Kde hrozen byl, tam Dyonis teď dřímá —
 i zavře zrak a vzdá se celá jemu.

DIONĚ.

Jak moře Dioné se stále mění,
 hned bouří rozmarem, zas dá se v pění,
 zrak její hraje v modré tóny vody,
 když zefyr dýše do ní píseň shody
 a hnědé stíny táhnou po obzoře.
 Čím líp ji znáš, tím víc v ní vidíš moře,
 vše na ní půvab je a vše se vlní,
 vlas, jenž jí úbělovou šíjí plní,
 a vlnou tmavou ňader vlnu bílou
 přikrývá stěží, dech, jenž hudbou milou
 zní jako moře v slunci dřímající,
 kork, jenž jest vánek vodou tancující,
 hlas, jenž jest jako píseň Siren sladký,
 pás, jenž jest třtina klonící se zpátky,
 když pták se v letu dotekne jí křídlem.
 Vše po moři má, její ústa sídlem
 jsou vzácných perel — však co v srdci dřímá,
 se neptej, skoro strach mne před tím jímá,
 snad zželelo by srdci se i oku!
 Nech, ať kol tebe v lehkém tančí kroku!

MYRTÓ.

Již měsíc, křišťálová lampa matná,
 se houpá v nebes klenbě, kterou chvatná
 přelétá perut mráček v západ jdoucích,
 Houšť plna světlušek je temně žhoucích,
 kdes ozval slavík se v myrt vonném sněhu.
 Les dýše píseň a vzduch dýše něhu
 a labuť zpívat chce na vodní pláni,
 byť za to cenou bylo — umírání.
 Ó, míre nebes nezměrný a bezdný,
 ó azure, níž skloň svůj kalich hvězdný
 jak modrý svlačec, operlený rosou
 se sklání v obilí! Teď nožkou bosou
 vychází Myrtó v háje tmavou travu.
 Jak hrdě nese nepokrytou hlavu
 své krásy, vděku svého povědoma!
 Jak patří do dálky chvějnýma rtoma,
 jež jsou jak tulipánu puklé poupě!
 Hle, v trávě žába, jež jí skočit chtěla
 na bosou nožku, též se pozachvěla
 a velkým okem civí na ni hloupě.

THEÁNO.

Kol plaše jděte, dívky z Eleusiny,
 jak ve snu tiše, jako lehké stíny!
 Neb ona dříme, v duši štěstí lásky,
 jež uhodnete snadno bez otázky
 po vlhkém oku, až se ze sna vzbudí,
 po měkké ručce, vlnící se hrudi,
 po tanci nožek pružném kdys, teď táhlém,
 po nachovém rtu jako krokus spráhlém,
 když nepršelo dlouho. Jděte tiše!
 A zítra pozor dejte, z plné číše
 jak vlije pod Venuši Praxitela
 chladící mléko, jež se sladce bělá,
 jak růží vsype tam klíny celé
 a hrdličky dvě přidá stříbroskvělé.

FAUSTA.

Římského konsula to přísná dcera.
 Jí pozadím je chrámu klenba šerá,
 taj divný dříme jí v záhybech řízy,
 zrak její rozhodný má půvab cizí,
 je velitelský, pomalý sklon hlavy.
 Je vidět, dědictví že dávné slávy
 jí ňadra dme pod tunikou, jež nachem
 je ovroubena. Ve pohledu plachém
 k ní barbar plíží se a otrok padá
 na kolena. Jest ještě velmi mladá,
 však vážnost starší dělá ji a pýcha.
 Že miluje, se nepřizná, ni z ticha
 si nezavzdychne; otrokyně slovu
 naslouchá klidně, do zrcadla z kovu
 své zraky hroužíc. Jen když vyjde z lázně,
 se usměje. Zří v život, nezná bázně,
 ví, s klidem stejným že svou vloží patu
 na milence šíj, lásky ve záchvatu
 až obejmě ji svalnatou svou paží,
 jak služce dlouhou jehlu do zad vráží.

FLAVIA.

Jí zdálo se, že vyšla z jitra v sad,
 na řadrech květů zřela rosu plát,
 kdes v myrtách v houští hrdlička se smála;
 vzduch čist byl, nebe modré, ve vlnách
 jak lístky růžové se třásl nach,
 jak stopa Zory, svět když zulíbala.

Šla známou stezkou, kaktusový plot
 kde tměl se mnohý nastavuje hrot,
 šla zamyšlená v srdci divnou tuchu;
 a stále hrdliček jen divný smích
 ji provázel a šelest ve větvích
 a cos jak polibků ples v měkkém vzduchu.

Blíž k plotu přistup! V ní pravilo cos
 a ve fontanu ševal zpíval kos:
 Blíž přistup, rozhrň větve čilimníku!
 A již se stalo, květ střás na ni hloh,
 a křídlatý a buclatý v tom hoch
 ji obejmul a políbil v rty v mžiku.

Jak lyry tón zachrastil o zem luk.
 Ten polibek a v srdci tisíc muk
 a blaha zas, až slzou vlhne oko,
 a neslyšela dále ve snu tom,
 jak zpíval pták, jak rozšuměl se strom,
 co šelmovi v zrak zřela přehluboko.

Že věčně netrval ten krásný sen!
 Teď vzbudila se, vyšla z domu ven.
 Hle, zrovna také čarovné plá jitro!
 Smích hrdliček zní z myrt a kosů hvizd
 a rosy brillanty plá květ i list
 a divnou tuchou chvěje se jí nitro.

Má sklonit se nad kaktusový plot?
 Jde, couvá, váhá, Amorův však hrot
 jí ve snu v srdci probudil cit nový —
 Teď kroky — mladý konsul kráčí sem,
 houšť rozhrnuje — ne, to není snem...
 Hoch křídlatý kdes tleská ukryt v křoví.

PIA.

Jest jako rosa lilje na kalichu,
 jež z rána spadla a se chvěje v tichu
 jíž nedotkla se ještě ani zora,
 kdy v mlze, tuše jitra, stojí hora,
 les mlčí a kraj celý dojat dřímá.
 Jí denně anděl perutěma svýma
 se dotýká, když dobrou noc dá matce
 a ruce na růženci sepne sladce;
 ten potom kyne ku nebeským luhům
 a znamení dá křídlatým svým druhům,
 by sestoupili v tuto čistou duši.
 Pláň vodní, kterou vánek nerozruší,
 ni křídlem pták, je dětský spánek její.
 Jen visiony síně procházejí
 snů jejich, křídlaté jsou s hlavou v sklonu.
 Jí celý život jest jak hlahol zvonů,
 ji žebrák zná, jenž sedí podél dráhy,
 své ukazuje rány polonahý,
 ji dítě zná na hlučných ulic rohu.
 Jde světem tichá, poroučí vše Bohu,
 a po stupních když katedrally kráčí,
 dým kadidla jí u hlavy se stáčí,
 zkad andělíčků vyvírají hlavy.

Jí v duši píseň zvoní bez únavy,
dle varhan tónu její krok se rovná.
Smrt kdykoliv by přepadla ji, zrovna
šla v ráj by na skráních svit aureoly
za Pannou Marií i apoštoly.

VIOLANTA.

Vlas jako hedbáv volně rozčesaný
nad bílým čelem dolů na dvě strany,
jak broskev šíj a pod krajkami plna
jak vodní tůň se chvěje ňader vlna.

A oko modré, azur jihu celý
a úsměv ztrnulý a jaksi ztmělý
myšlenky stínem, která brázdí lehce
skrání průsvitnou, již opustiti nechce.

Od oltáře ta ke hlučnému kvasu
se vrací ptákem, oka zlatou řasu
až sklání k líčku, kde plá cosi v palu
jak odlesk od purpuru kardinálů.

MISS WATTEAU.

Všichni znali ji a vždycky zase
ohlédli se, sotva zjevila se.

Účes vysoký, tvář pod ním bledá,
samým pudrem skoro celá šedá.

Mušky v líčku, jak menuet chůze
koketní a staromodní tuze.

Šatu střih při každém kroku vzdychal,
vějíř motýl — dávno vypelichal.

A ten úsměv jak vybledlé zlato;
říkali jí vespolek Miss Watteau.

Viděl jsem ji, bolest divá znáhla
hrdlo moje útrpností stáhla.

Minulosti dech jsem cítil maně,
jak svůj pudr sypal na mé skráně.

Vše, co bylo, plálo, milovalo,
vybledlé zas před mým zrakem stálo.

Mrtvá vesna dýchala tu jarem
v herbáři jak skoro sto let starém.

PACHITA.

Co to stálo krušné práce,
     věru, má jí dosyta,
 než ten pestrobarvý zrádce
 naučil se křičet sladce:
     Pachita!

Ovšem, sladce jenom pro ni,
     jako tóny varyta
 papouškův skřek drsně zvoní,
 v sluch se to jak perly roní!
     Pachita!

Od rána až do večera
     co se kolem nalítá!
 Pohádka je pestroperá,
 drahokam do jizby šera —
     Pachita!

Skloněn k její ručce bílé
     jak ji klove, necita;
 křídly tluče hlavu chýle,
 křičí ve hře rozpustilé:
     Pachita!

A jí nad tím v dětském oku
čistá radost prokmitá,
za ní on tu v každém kroku,
ona za ním v jednom skoku:
Pachita!

SEMPER EADEM.

Cos jak z štětce velikého Giotta
 by spadlo do tahů jí, sladká nota
 z harf andělů, jež kreslil Fiesole,
 u trůnu Panny, kteří hrají dole,
 jí táhne úsměvem, jenž sladký, snivý
 jest odlesk duše. Přes edenské nivy
 tak spějí stíny duchů v blahé chvíli.
 Skrání její v blahé pokoře se chýlí,
 jak čekala by na kyn vůle vyšší.
 A nikdy neodmlouvá, vzdechem ztiší,
 čím srdce přeplněno jako vása
 tak rádo vzkypí. V světě, kde jen zkáza
 a zhouba vládne, pustá vřava denní
 jde jako sen, jenž v skutečnost se mění,
 jak dennice na blednoucím již nebi,
 pod kterou stíny noční jen se šklebí,
 v skryš hvozdů prchajíce; v čisté kráse
 svých sester ona „Proč jen blednou?“ ptá se
 a vítězíci azurem jde sama.
 Dnes po letech, kdy žití trpké drama
 ji zburcovalo v kapkách žluče stálých
 nám lijíc smutek v pochmurný dnů kalich

dnes ještě zřím ji s tím úsměvem blaha,
jenž jako anděl, který duše tahá
z tmy po řetěze hvězd, je stále silný
a dobrý, tichý, spravedlivý, sdílný,
jenž praví k všem, kdo v žalu, pot na skrání,
jdou životem: Ó buďte požehnání!

MÁ DCERA.

Tak vyrůstá pod zraky mými
při písni, smíchu matky,
jak pod kaštany ztemněnými
květ sladký.

Ty dají květu chlad i vláhu
a celý den zpěv ptačí,
to obé k děcka mého blahu
teď stačí.

Jde domem jako duše domu,
jsouc žití všeho osa,
ve hluku ulic, vozů hromu
zpěv kosa.

Jde domem, smíchem všady zvoní,
jas vtkan v šer jeho stmělý,
to honí zkvětlé na jabloni
se včely.

Jde domem, všady štěstí zdroje
 svou zvučí vlnou zlatou —
 motýli, vážky ve sny moje
 se matou.

A neví o tom, co nám dává
 ta ručka sladká, malá,
 že láska jen, kde pustá vřava,
 z ní vstala.

A neví, ku životu lásku
 že čerpáme z ní denně,
 že vyhráváme těžkou sázku
 v té změně.

Dnů, měsíců a roků větší,
 čím roste nám to dítě,
 ta zora, která slunce předčí
 v svém svitě!

Ji vida takto snivou, milou,
 kdy u ní zrakem prodlím,
 vždy z hloubi duše celou silou
 se modlím:

Ó, buď vždy dobrá, jak jsi posud,
 a mírná, jemná, vlídná,
 a zastaví se krutý osud,
 tě zhlídna!

Ó, buď vždy sladká jako nyní
 a veselá a slunná,
 plaň v životě, nebes dobrodiní,
 jak luna!

Nech bouřit svět, nech láti davy
 a zápasiti zbraní, slovy,
 nech spadnout květ, máj vzkřísí smavý
 zas nový!

Nech orgii se zmítat divou,
 nech šklebiti se zlobu,
 věř, vzrostou růže, kdo má víru živou,
 i z hrobu!

Měj víru tu, zla projdi léčkou,
 jak stínem paprsk hbitě —
 i Herkul, nezdolaný hadů smečkou,
 byl dítě!

IV.

PROMENÁDY.

Své ženě.

JARNÍ SYMFONIE.

I.

Povzdech básníků v.

Vyletěly písně
jak skřivánků dav,
když to luhem plá a pučí,
bez pout ledů když zas hučí
uvolněný splav.

Rozlétly se písně
jako lehký pýr
z pampelišky větrem letí,
již rozfoukly v smíchů dětí —
drobných hvězdíc vír!

Nevím sám, ó Bože,
co jen bude z nich;
skřivana přec kdosi slyší,
ráno polem když jde v tíši
v jhu myšlének svých.

Nevím sám, ó Bože,
jaký jejich cíl,
pampelišky drobné pýří
vzduchem aspoň hýří, víří
větru v kratochvil!

Ale písni osud
jaký bude jen?
K útěše mi chvilku zníti
a pak v knize, v prachu tlíti
nekonečný sen.

Bude osud jejich
jako skřivanů
zapadlých po krátkém pění
v pustém kraji do osení
časně po ránu.

Bude osud jejich
jako pýří rej,
který sotva vzduchem počal
a již cesty kalný močál
v ráz pohltil jej.

Budiž! — Resignuju,
vše má skon, i květ,
myšlének mých pestré pýří
zřím, jak jiných hlavou víří
věčný spád a let:

A skřivany písní,
jimiž zhrdne svět,
slyším — to mi k štěstí dosti —
kdes nad brázdou budoucnosti
jásati a pět!

II.

Píseň skřivánková

Ještě to za nehty leze,
 ještě jsou holé kol meze,
     já musím výš!
 Vyprázdnit rázem, než škanu na zem,
     blankytu číš!

Ale ta přede mnou prchá!
 Jarního deště mi sprcha
     hrá na křídlech.
 Dost chladna zkusím, však zemi musím
     snést jara dech!

Úzká jsou prsa má, těsná,
 z blankytu dýchá však vesna,
     já chci ji pít!
 Byť řeka světla zalkla mne, zhnětla,
     byť měl bych mřít!

Uniká azur mi stále...
 Ale já letím přec dále,
     já musím výš,
 nechť i mi zmizí do hvězdné řízy
     blankytu číš!

Lokám ji douškem a piju,
 jásám a do vzduchu siju
     zpěv, perly zpět!
 Sotva svit lapnu, do brázdy skápnu
     jak hvězda v let!

A tam se ztajím, div dýši,
 poslouchám, vesel v své tíši —
     Ó, vím to, vím,
 že můj zpěv plesný zrychlil vjezd Vesny —
     Teď mlčet smím!

III.

Píseň čápů.

Klap, klap!

To ťuká na okap;
hle, z roztavených horských sněhů
hřmí ručej u divokém břehu
bez břehu
jak démantový slap.

Klap, klap!

Fialky, kam jsi šláp',
zří u starých zdí mokrým okem,
jich vůně s tebou každým krokem;
skal bokem
mech sivý stkví se nad hedváb'.

Klap, klap!

Jsou strouhy perel žlab,
a v slunci svítí stříbrem řeka,
ve mlýně, v rákosí kde vtéká,
kdos čeká
let náš, jenž neocháb'.

Klap, klap!

Svit blaha v matky úsměv skáp'
 a zvolna o polední chvíli
 náš pár se v staré kolo chýlí
 nad bílý
 mlýn čnicí z vrb a na řeřáb.

Klap, klap!

ve zpěvný koncert žab
 se kolébavka matky míchá
 nad děckem, jež v snu sladce dýchá,
 a z tichá
 takt z výše klektá čáp.

IV.

M o t i v   k u k a č k y.

V ten jásot a smích, v ten ševel a ples,
 v ten zářící, vonný a slunný les
     můj nářev kles',
     jak dumná nota s buků:
 Ó, dokud vše kvete, milujte jen,
 jak vlna v řece tak uniká den,
     jdem zmaru v plen
     vstříc v každém srdce tluku!

V ten jásot a smích, v ten ševel a ples.
 co kvete čilimník, střemcha a bez,
     já volám v les!
     Ó, podejte si ruku!
 Ó, milujte, láska je životem jen,
 ať polibky, zpěv můj v půlnoc i den
     zní utajen
     se srdcem do souzvuku!

V.

Snoubencům v máji.

Myslím, že ruku v ruce a zrak v zraku
jste příklad vzali sobě z drobných ptáků,
již na kvetoucích snětích staví hnízda.

Co vichřice jim vztek a jek?

Ta ať si potom hvízdá!

Teď kolem ples a máje vděk!

Myslím, že duši v duši a ret skloněn k retu
jste příklad vzal sobě z lučních květů,
jež v jitra svitu drahokamy vzplály.

Co poledne jim žhavý paprslek?

Ten ať si potom pálí!

Teď kolem ples a máje vděk!

Tak v štěstí jedné, velké chvíli zlaté
máj vonný pro vždy v hrud' si zamykáte,
máj, jemuž zima nikdy neublíží,
máj, jenž je duší vzlet a srdcí lék.

Čas nechť svá křídla níží,
vám vše je ples a máje vděk!

HUMOR PŘÍRODY.

My krajem šli jsme za soumraku,
den v sklon se chýlil víc a víc
a kolem zdivenému zraku
se mihlo divů na tisíc.

Kraj známý náhle změněn cele,
hra světla plna rozmarů
na tvář mu kladla masky ztmělé,
teď určité, teď bez tvarů.

Strom oživnul a snětí kývnul
a jiný stál zas nepohnut,
a jiný smál se, jiný zívnuł,
a kořeny mát' nohu v blud.

Před námi stezka křivolaká
se zdála vlnit níž a výš;
šu m na hoře — to křídlo ptáka!
Šum dole — z díry tryskla myš.

A stará jíva u potoka
tak byla plna světlošek,
jak staré kajicnici z oka
by ručej žhavých slzí tek'.

Ted' pukla clona mraků tmavá,
z ní měsíce se probral pruh,
ted' skočil jako sřatá hlava,
ted' táh' se jako v mlze duch.

Ted' jako jab'ko nakousnuté,
ted' jako šípy proklaný,
ted' v rudé záři a ted' v žluté,
ted' kulatý, ted' strhaný.

Ted' celý pažit stříbrem zrosil,
ted' usnul stromům na kmenu,
jak liljí prales kdos by zkosil
v sta rozlit světlých pramenů.

Ted' v loubí stromů jisker nasil,
jak z čarodějky kotle vír
jich srší — v ráz ted' všecky zhasil
mrak černým křídlem — netopýr.

A clona jeho rostla hustá,
tu čelo, nos a obočí,
tu řada zubů a tam ústa,
ten drak i měsíc zaskočí.

Již spolknul jej, tma kol se slila,
 vše pohřbila v své záhyby,
 však brzy luna vyskočila
 jak Jonáš z břicha velryby.

A v jejím svitu vše se mění,
 zem napodobí oblaka,
 stín tančí s ní, keř v luhu mění
 se báječného na ptáka.

A opuštěná bouda v poli
 se hrbí jako saně v skok,
 a tmavý potok pod topoly:
 toť s ohonem je dlouhým zmok.

Zříš tlamu, kterou v olších skrývá,
 teď zvedá, noří v hlubiny,
 teď jeho hřbet se v modro stmívá,
 teď blýskly na něm šupiny.

Zed' stará u zpustlého sadu
 se hýbat zdá, teď stínů tłum
 se přes ní přehoup', na hromadu
 tam skočily, slyš v trávě šum!

Tam v sadě hoří výheň žhavá,
 plá jako rozžhavená pec,
 na oheň kdos tam dříví dává
 a druhý k žáru hrbí plec.

Ten míchá, vzmach a dolů druhý
 jak s hvězd obrovskou kopistí;
 jak těžké kapky v spící luhy
 to padá šumně do listí.

A v dáli v temnu zvolna čejka
 si vykračuje přes luka,
 a vrba jako čarodějka,
 jež hrbatá a bezruká

Se choulí v plachetky své cáry,
 zkad svítí pouze oči dvě,
 plá zdoutnalého dřeva žáry
 ve vlhké tíši truchlivé.

A topoly dva zašuměly
 tak temně blíže stavidla,
 s nich jak by bleskem dolů sjely
 dva stíny jako strašidla.

Hle, velký leknín otevírá
 své oko zářně svítící
 a jako bytost na tě zírá
 tak vyčítavý, truchlící.

Skok — žába tryskla, můra vzletla
 a pavouk rychlonohý mih'
 se po lupenu v řece světla
 jak trávy odstín na větvích.

A parkosy a trosky dříví
teď svítí tmou a z dálky sem
jak řada kostlivců v šer civí
bezmasým, tupým úsměvem.

A luny svit jak po nich skáče,
tak divně jich se mění tvar,
ten ruce vzpíná a ten pláče,
ten z hnátů rve si slední cár.

Ten tluče druha svými hnáty,
ten hude jakés na skřipky,
těm oči svítí, něhou vznáty,
co slyším — to jsou polibky!

A na stráni to divně hoří
teď žlutým, modrým plamenem,
čím dál se noha v bahno boří,
strom kývá černým ramenem.

A z velkých děr, kde byly suky,
Dryada skočí v okamžik —
já cítím chvění tvojí ruky
a slyším v listí šum a ryk.

A zatím co se tiskneš ke mně,
co zrak tvůj v temno nazírá,
nám oběma se zdá, že země
se pod nohou nám otvírá.

A sami že jsme dva jen stíny,
 již kráčíme zde stínů hrou
 bez cíle, vůle, bez příčiny,
 že srdce buší, žíly vrou.

Kam půjde to? — Ó, ztiš se, drahá,
 a bezpečně dál nivou v les,
 proč úzkost v nitro tobě sahá?
 Na Callota si hraje dnes.

Kol příroda a humor její
 je děsný jako její klid,
 zříš úsměv na skal obličej
 a stromy chectem slyšíš znít.

Vše velké, gigantické na ní
 a její mračn děsný spěch,
 toť stín, jenž přelet' její skrání,
 co úsměv hrál jí na ústech.

PROCHÁZKA PO BOUŘI.

Jak plny těžkých perel svítí stromy!
 Jak ze země se kouří! V dálce hromy
 jak ze sna ještě zvolna doznívaly.
 Zeď mraků řítí se ku západu
 do výhně červánků. V tu živlu vádu
 jak člověk se svou moudrostí je malý!

Ted šli jsme opět vůní, kvítím, zpěvem.
 Hrom, který v dálce bujným duněl řevem,
 byl jako chrapot hrdiny, jenž zmírá
 po velkém boji. Svěžest, síla, něha
 kol lýchají! Jak západ v stromy šlehá
 a v tr démanty s jich větví stírá!

Ted cvrček ozval se, kos po něm v houští
 ve ticha pohár zpěvné perly pouští.
 Noc chvátá. Jak je rosy plna tráva!
 Jak žnečky v poli nadzdvihují šaty,
 co slední, dlouhý, skvoucí paprsk zlatý
 jim do vlasů se vbodá, šipka žhavá.

Pojď, půjdem domů. Půjdem podél skály
 po květech akátů, jež vichry svály,
 jen časem plaše vzhlednem k večernici
 a půjdem spat; však věř, nechť v snění klesnu,
 že budu ještě dlouho vidět ve snu
 tvých tmavých očí modrou blýskavici.

* * *

Stůj chvíli ještě! Slyšíš toho ptáka,
 jak rozjásal se v kraj, který se smráká,
 jak vyzpívat by chtěl svou duši celou!
 Strom, tráva, keř, plot, vše mu zbožně slouchá,
 jak z hrdla tóny, noc tak z třásně roucha
 své pouští hvězdy na krajinu ztmělou.

Bouř zkazila dřív jeho jásoť plesný.
 Teď chce to nahradit si! V dny své vesny
 tak rovněž básník v žití sklon se vrací
 v své jitro, květ svůj, s upomínkou letí,
 než jak to slunce v skrytu černých snětí
 ve záři svojí písňě vykrvácí.

* * *

Než padne noc na černá kolem lada,
 než zmizí prach, jež zvířila kol stáda,
 než usne v keři ptáče opozdžené,
 než vyjde měsíc jak truchlící oko,
 než tobě křídlo odepnu, o sloko,
 dne poutí a dne vedrem unavené;

Než kořen stromu se jak hádě skrčí,
 než stíny začnou míhati se v smrči
 a divizna na rozbrázděné stráni
 než začne v zlato hvězd své mísit zlato,
 jak ňadro dívky, které rozepjato,
 než leknín zaskví na vodní se pláni;

Než dozní v tíši našich kroků stopy,
 než svět se v šer a bezetvárnost ztopí,
 sfinx zírající v němý děs a hluch,
 noc nežli černé brvy stínů svraští,
 já, drahá, ztajen v ticha toho plášti,
 chci tobě něco pošeptati v ucho.

* * *

Nech, ku tvým chci se nakloniti lícím,
 den patří živým, noc však milujícím,
 a věci jsou, jež nesnesou zář denní;
 dost světla z růží pod tvým oknem kane,
 když nad nimi se, dítě milované,
 rty naše v těsném spojí políbení.

Pak nechme noc, ať dál se prázdňem valí,
 spát nechme strže, divy, hvozdy, skály,
 zvěř v brlohu a hvězdy v sféře chladné,
 i mračen stíny, které leží na zdi,
 i meteor, jenž lůno nebes zbrázdí,
 než někam v lůno oceanu spadne.

Ty nechme, jež hřmí po drahách, a lodi,
 jež touha zisku v dálku světem vodí,
 neb touha slávy do úpadu, v mdlobě.
 Blíž ústa k uchu! Nikdo nesmí říci,
 co skloněn nad tvé líčko v nach se rdící
 v té chvíli blaha šeptám ze sna tobě.

Neb pták, jenž by to slyšel v keři, v síti,
 by nevěděl, v jakou to píseň vlítí,
 byť noc to slyšela kol spěchající,
 by nevěděla, kterak v hvězdách vzplátí!
 A sám Bůh z toho musil by jen stkáti
 básníka srdce věčně jásající!

* * *

Svět, vesmír, noc a žití valné taje
 jsou pod tvým zrakem, teď mi modrá báje,
 tůň nedohledná, kde jen se cos míhá;
 to zove láskou mojí písňě sloka.
 Tak z tmavé tůně tatranského oka
 se velkolepé, zářné slunce zdvíhá!

Zda budem žít? Dost na tom, že teď žijem,
 že z kalichů rtů nesmrtelnost pijem!
 I bozi zhynuli, co více chceme?
 Jen milujme, co na tom, pakli krátce?
 Jen k lásce přitulme se, všeho matce,
 nechť třeba po kráteru spícím jdeme.

Ať v prázdnu visí svět, či bůh jej drží,
 nám jedno jest, v té jeho tmavé strži
 my našli dýmant, který ohněm plane,
 nechť hvězdy zhasnou, na něm se zas vznítí.
 Toť láska jest! Bláh, kdo si v duši chytí
 to světlo z duh a rosy zorou stkané.

Kdo uzavře je srdce svého na dně,
 dá křídla duši, strž přeletí snadně
 a bude roven bohům starých Řeků,
 plát bude silou, úsměvem a blahem,
 zem celá bude jemu ráje prahem,
 tak plna zázraků a vůně, vděků.

Ten dýmant nezhasne, on věčně září,
 jej v dráhu mléčnou změni pouze stáří;
 v strž hvězdnou rozplyne se vesmír kmetu
 a křídlo smrti bude pouze vánkem,
 jež nad prořídlym a spoceným spánkem
 se mihne v motýlím a třpytném letu.

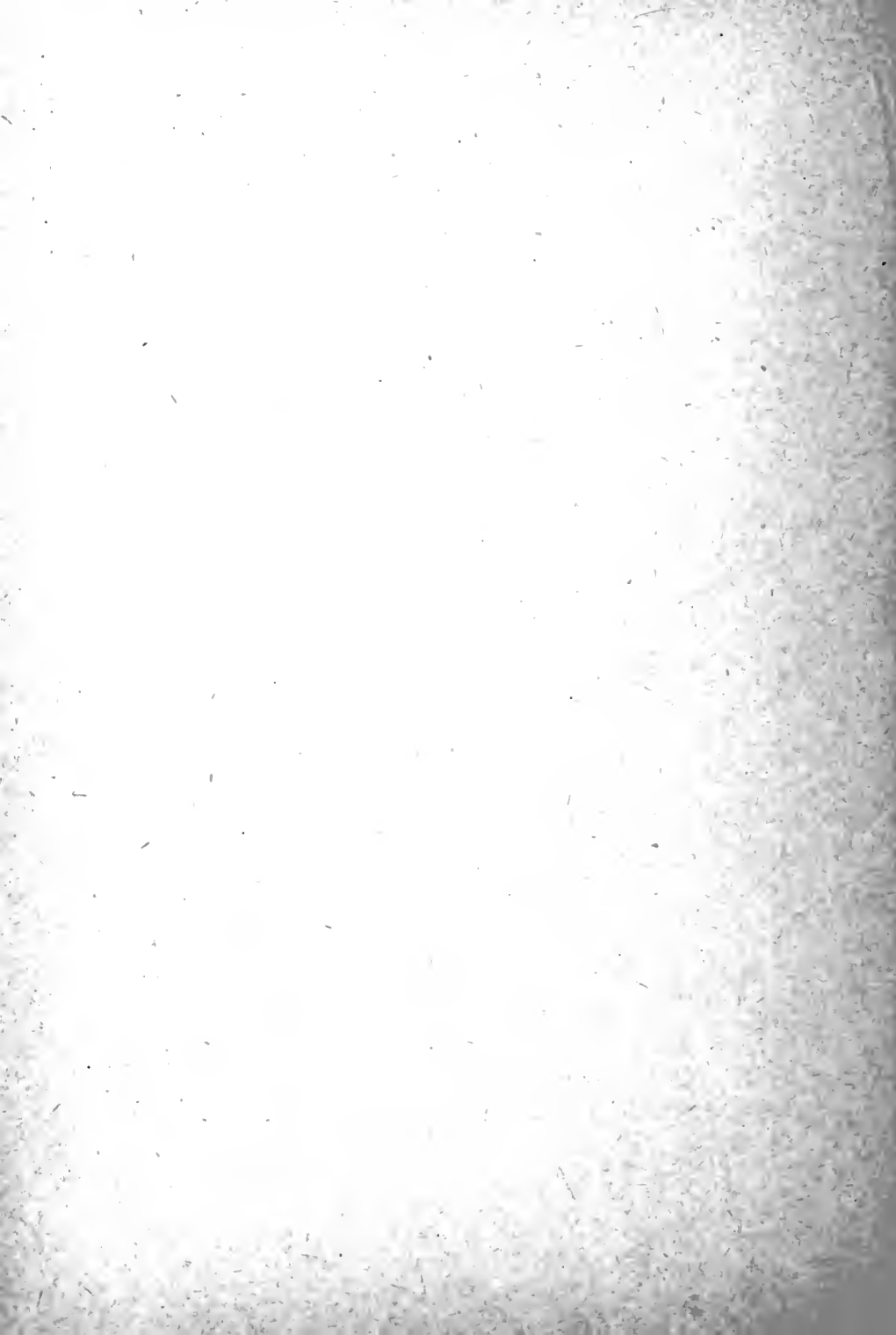
A onen jas, jenž vpad' nám v život láskou,
 plát bude každou na mrtvole vráskou,
 i z rakve trhlin bude proudit světlem,
 a duše v něm co pták, co pýří zmizí
 do rosy, vůně, paprsků a mízy
 ve vzduchu duší hyacintů zkvětlém.

Tak snil jsem večer na prahu své chaty
 a noc šla kol své nazvedajíc šaty
 a hledla v okno, v kterém ty jsi stála;
 v tvých očích, drahá, démant, láska, svítil,
 jak slední slunce svit by tam se chytil,
 jak celá Vesna jen tam by se smála.

A děla's: Tam, hle, za černými lesy
 se blýská — zda to bouře zuří kdesi?
 Ó, nikoli,, díím, na časy to blýská!
 Pak polibkem jsem tobě zavřel ústa
 a ztich' jsem. Hvězdu tma tak zhltl hustá,
 tak po písni pták padne do křoviska.

ČAROVNÁ ZAHRADA.

(EPILOG.)

Jak dlouho básník bloudil sadem ztmělým,
sám nevěděl, však věděl, žitím celým
že zaprodán jest jeho divům sterým,
motýlů honu, stezkám v houští šerým
a písni ptačí, která neustává.
Mdlá noha klesá, mdlá jde kolem hlava,
sad konce nemá však. Kde jsou jen vrata?
Za cypřišemi, hle, tam záře zlatá
se míhá na obzoru! Pod ní bílá
se čára ostře rysuje, to zeď! — Však byla
to mlha večerní a v nové spleti
on větví, stonků, trav a keřů změtí
se potácí! Faun vedle cesty směje
se honbě jeho. Flora cudně kreje
svých plodů košíkem své bujné vnady.
Hle, tam se mihlo cosi u kaskady...
jde za tím stínem, ale darmo, běda!
To měsíce pruh světlý, jenž se zvedá
kdes z druhé strany. — Co si nyní počne?
Mšic neustal rej v mihotavé skočné,
komáři nestavili bzučné tance,
a on jak rým by ztratil u romance,
vysílen, uštván klesl zemdlen k zemi,
kde pod kaštanů velkých haluzemi
se Goujonova Venuše naň smála,
jí objal nohy — ale byly skála.

Ó, pusť mne, zalkal, z objetí svých sadů,
 já proklínám již jejich ples i vnaďu,
 mne volá život v rejdiště své šumné!
 Však stromy zavzdychly: Je život u mne!
 — Ó, nech mne, dost jsem kadidla ti páčil,
 já srdce dal ti, přej mi, bych se vzdálil,
 mne volá povinnost, přej, bych se vrátil!
 A zdroje šumí: A tam duši ztratil!
 — Ó, nech mne, tisíc problémů tam láká!
 A slavík v to: Je sladší píseň ptáka!
 — Tam škola, forum hlučné do areny,
 kde pravda s lží se bijí, v moře změny
 chci ponořit se, občanem chci býti!...
 A komárů dí hvízd: Je lépe snít
 ve stínu platanů a starých fíků,
 pod ručejemi bezu, čilimníků,
 při drozda fletně, při hrdliček smíchu!
 Co počít měl si? Zatím v hlubém tichu
 noc vstávala a na stromy se kladla,
 jí z dlaně otevřené mnohá spadla
 a kmitnula mhou hvězda mihotavá
 a plna rosných perel byla tráva
 a Venuše na podstavci svém klidná
 jen smála se. A vyšla luna vlídná
 a jak se opírala v chodby buků,
 kde v alej druhu druh podával ruku,
 a přistřihnuté na zeď černou zdály
 se změněny, před pěvcem stíny stály.
 On znal je dobře: Pierrot, hle, bílý,
 ten směšný ubožák, jenž láskou šílí
 a chvěje se a žalem ruce spíná,
 a proti němu — bledá Kolumbina.
 Skrář ukláněje do bohyně klínu
 ten dialog on slyšel v nočním stínu:

Pierrot:

Blázni, moudří, starci, děti
jeden shon a jeden rej,
o překot a v jedné změti
za neznámým cílem letí...

Kolumbina:

Ty však miluj, objímej!

Pierrot:

Chci to, drahé dítě, právě.
Noci, stínem svým nás krej!
Pojď, usednem v husté trávě,
ňadro k ňadru, hlavu k hlavě...

Kolumbina:

Vari — jen mi pokoj dej!

Pierrot:

Proč mne tedy smích tvůj láká,
rci, jak mohu nezřít jej?
V žití moje, jež se smráká,
chůze tvoje, tanec ptáka...

Kolumbina:

Mumraj slov a frásí rej!

Pierrot:

Necitelná — zříš, jak zbledla
tvář má? Láska, čaroděj,
o samotě jak mne shledla,
v petrklíče se mnou sedla...

K o l u m b i n a :

Nuž, dál se zpovídej!

P i e r r o t :

Já tě chytám a ty v dáli
prcháš, skrýváš obličej.
Nemohu, můj zrak se kalí,
Láska je taj neskonalý . . .

K o l u m b i n a :

Řekni sám, kdo pronik' jej?

P i e r r o t :

Scvrklá babka stáří, věda.
Srdcí sladký dobroděj,
kde která se sukně zvedá,
šilhá Amor, neposeda . . .

K o l u m b i n a :

Věčná látka k básni, pěj!

P i e r r o t :

Život kaskadou se tříští,
fantastická epopej,
ale v posled na bojišti
podvazky se, cetky blýští . . .

K o l u m b i n a :

Alkovnou je světa děj.

P i e r r o t :

Blázni, moudří, starci, děti,
jeden shon a vír a rej,
o překot a v jedné změti
za neznámým cílem letí...

K o l u m b i n a :

Nu, již stojím, objímej!

Co básník nyní viděl v noci klínu
ve neproniklém starých stromů stínu,
to všechno splynulo mu v jedné směsi.
Jen slyšel z hloubi dýchat staré lesy
a cítil rozkoš všehomíra pláti
v svých žilách všech, viděl se Fauna smáti
a Floře, které vypad' košík z dlaní,
důvěrně kynout; na zelené pláni
to vířilo, sta stínů s kordy, copy
se v jeden tanec na jeden ráz chopí
a při slavičím zpěvu v trysku, honu
zní v sluch mu ševel dávno zašlých tónů,
v hvězdách to jiskří, v křovinách to praská
a světem zní to: Láska! Láska! Láska!
Květ zlatem plá a slzy roní skála.

Na podstavci svém Venuše se smála.

OBSAH.

Strana

ČAROVNÁ ZAHRADA (Prolog):

Cesta	5
Setkání	7
Vyplnění	9
Apotheosa	11

I. SERENADY:

Primavera	15
Večernici!	16
Notturmo	19
Píseň	20
Májová	22
Večer	24
Ticho	25
Píseň	27
Ticho	28
Staré duo	29
Serenada	31
Modlitba milujících	34
Píseň	35
Logika lásky	37

II. IDYLKY:

Stvoření květin	41
Dubnová idylka	45
Antická idylka jarní	47
Moderní idylka jarní	48
Vzpomínka z cest	50
Konec hádky	52
Na Ohebi	54
Kout idylky	57
Jiný kout idylky	58
Kytice	59
Vzpomínka	61
Amor	63

III. DÍVČÍ PROFILY:

Prolog	73
Královna ze Saby	76
Sulamit	77
Erigona	78

	Strana
Dioné	79
Myrtó	80
Theáno	81
Fausta	82
Flavia	83
Pia	85
Violanta	87
Miss Watteau	88
Pachita	90
Semper eadem	92
Má dcera	94

IV. PROMENÁDY: Jarní symfonie.

I. Povzdech básníkův	99
II. Píseň skřivánkova	102
III. Píseň čápů	104
IV. Motiv kukačky	106
V. Snoubencům v máji	107
Humor přírody	108
Procházka po bouři	114
Čarovná zahrada (Epilog)	123

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 16 06 06 16 007 2